

Iskolánk ökoiskolai programja

1. Az intézményünk bemutatása

Az iskolánk 1973. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuját egy új városrész első intézményeként. A kezdetben igen zsúfolt, 16 tantermes iskola testnevelés tagozatosként indult. Az épülő városrész előnyei és hátrányai egyaránt érvényesültek.

1978-tól folyik intézményünkben emelt szintű ének - zeneoktatás. 1989-től tértünk át az Értékközvetítő és Képességfejlesztő Programra.

Jelenleg a 16 tantermes épületben 17 tanuló csoporttal dolgozunk, 36 főállású nevelővel. Szakos ellátottságunk teljes: 4 nevelő fejlesztő foglalkozásokat is ellát, rendelkezik megfelelő végzettséggel, ugyanígy a gyermek- és ifjúsági felelős is.

2. Az intézmény környezeti nevelési hagyományainak, szokásainak, rendszerszerű tevékenységeinek általános bemutatása

Az intézmény ökoiskolai tevékenységének általános bemutatása

Az Egri Balassi Bálint Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola Tinódi Sebestyén Tagiskola alapvető normái között szerepel a környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás, az ésszerű takarékoság, a testi-lelki egészség megteremtése, az egészséges és esztétikus környezet kialakítása és fenntartása egyéni és közösségi szinten egyaránt. Célunk, hogy mindennapi munkánk során - ezen értékeket szem előtt tartva - olyan interaktív-, készségfejlesztő pedagógiai módszerekkel neveljük és oktassuk tanulóinkat, amelyek által cselekvőképes, környezettudatos, felelős gondolkodású polgárokká válhatnak.

Intézményünk szemléletére alapvetően mindig is jellemző volt a környezettudatos nevelés. Az iskolavezetés a minőségi munka részeként értékeli, támogatja a környezeti nevelési programokat, az ezekhez kapcsolódó tevékenységeket.

2008 októberében önálló öko-munkacsoportot hoztunk létre, melynek feladata, hogy a Pedagógiai programunkban megfogalmazottak szerint éves környezeti nevelési munkatervet készítsen, segítse és koordinálja annak megvalósítását. Emellett dokumentációs- és értékelő munkát végez, pályázatokat ír, kapcsolatokat teremt a külső támogatókkal.

2008-ben csatlakoztunk az Ökoiskolák Országos és - ezen keresztül - európai hálózatához. Ennek szellemében úgy végezzük pedagógiai munkánkat, hogy közben a lehető legnagyobb mértékig megpróbáljuk tiszteletben tartani az élővilág érdekeit.

A mindennapi pedagógiai gyakorlatban a gyermekeket úgy neveljük, hogy későbbi életük során állampolgári döntéseikbe beépüljön a természet- és környezetvédelem, a környezettudatos gondolkodás.

Környezeti nevelés a tanítási órákon

A környezeti nevelés, fenntartható fejlődés minden tantárgy éves munkatervében megjelenik. Főként kémia, biológia, természetismeret, technika, testnevelés, földrajz és fizika órákon - a tantervi követelményeknek megfelelően - környezettudatos nevelés folyik: Szóba kerülnek az energiatakarékosság, az újrahasznosítás, a fenntarthatóság, az alternatív energiaforrások felhasználásának lehetőségei, globalizáció az egészségtudatos étkezési szokások. Testnevelés órákon szerepet kapnak a szabadban végezhető tevékenységek, a szabadidő hasznos eltöltését segítőjátékok, hatodik évfolyamon pedig bevezetésre került az úszásoktatás.

A biológia szakkör gyakorlatain rendszeresen végzünk ökológiai vizsgálatokat, felméréseket, ahol a diákok megtanulhatják a dokumentálást és prezentációkészítést.

Az osztályfőnöki órák, napközis foglalkozások programja is tartalmaz környezet- és egészségnevelési témaköröket: pl. testi, lelki, szociális jólét; környezet és ember kapcsolata; globális problémák.

A angol nyelv tanítása során visszatérő projekttema: a megújuló energiaforrások kérdése, a környezetvédelem; és mindezekről a diákok angolul beszélnek. Angol órák keretében kitekintést kapnak a globális problémák megismerésére is.

2013-ban nagy élménnyel gazdagodhattunk, ugyanis öt napig az erdei iskolai programon vettek részt tanulóink. Az erdei iskola helyszíne a Bükki Nemzeti Park Nyugati Kapu Oktatóközpontja. Megismerkedtek tanulóink a Bükk- és tágabb környezetével, az erdő növény- és állatvilágának megfigyelését is megismerhették. Ebben a tanévben is megpályáztuk a KOKOSZ erdei iskola programját.

Minden feltétel adva van ahhoz, hogy a környezeti nevelés eredményesen megvalósulhasson. Az erdei iskola programjában rengeteg oktató jellegű és egyben élvezetes foglalkozás található. Azokat az ismereteket, amelyeket a gyerekek a tanórákon sajátítottak el, bővíthetik az erdei iskolában: tantárgyi témákhoz kapcsolódik például a felszíni vizek, az időjárás, a karsztosodás megfigyelése. A gyerekek vizuális- és rajzi képességei is fejlődnek az erdei iskolában. A tanulók megtanulják, hogy hogyan kell tájékozódni a turistatérképen, állatnyomokat öntenek ki gipsszel, pólót festenek, és megfigyelik a falu építési stílusait.

Az osztály tagjai és kísérő tanáraik egymás társaságában töltenek el néhány napot, e pár napban megtapasztalják az egymáshoz való alkalmazkodást, a közösségi életet és a felelősségvállalást a csoport tagjaiért.

Tanórán kívüli tevékenységek

Tanulóink rendszeresen és eredményesen vesznek részt környezetvédelmi tanulmányi versenyeket.

Az őszi időszakban Madármegfigyelő napon (harkály, denevér megfigyelés) veszünk részt az érdeklődő tanulókkal a Bükki Nemzeti Park Felsőtárkányi Oktatóközpontjában.

Figyelemmel kísérjük a jeles napokat, mint pl. a Víz Világnapja, Föld Órája, Autómentes Világnap, a Föld Napja, a Madarak és Fák Napja, a Környezetvédelmi Világnap, a Takarítási Világnap, Ne vásárolj Semmit Nap, Kézmosás Világnapja, Autómentes Nap, Eger Ünnepe. Ezekről megemlékezéseket hallhatnak tanulóink az iskolarádióban, információkat gyűjthetnek a faliújságon.

Márciusban a Víz Világnapjához kapcsolódóan előadásokat, témahetet (Happy hét) szervezünk tanulóinknak. A napközis munkaközösséggel együttműködve hajó- és tutajkészítő versenyt rendezünk. Az Eger patakhoz lemennek tanulóink, s egy tutajt ünnepélyesen vízre bocsátunk. Vízvizsgálatot végzünk az Eger pataknál. Az iskola tanulói ezen a napon kék pólóban jönnek iskolába.

A Föld világnapjához kapcsolódóan szerveztünk már fotókiállítást, kiállítás anyagát a Bükki Nemzeti Park biztosítja számunkra. Minden évben egy környezetvédelemmel kapcsolatos totót tölthetnek ki a gyerekek.

Májusban megtartjuk a Madarak Fák napját. Ennek alkalmából túrát szervezünk a Diákönkormányzattal, és az Életfa Környezetvédő Szövetséggel, ahol a résztvevő csapatok játékos, természet közeli formában adnak számot a madarokról és a fákról szerzett ismereteikről.

Iskolai szintű környezetvédelmi, természetvédelmi kirándulásokat szervezünk az érdeklődő diákok számára. Ezek keretében megismerjük szűk és tágabb környezetünk természeti értékeit; az ott szerzett ismeretek elősegítik a pályázatokon, versenyeken való eredményes szereplést. A közelben lévő természeti értékeket rendszeresen látogatjuk. Rendszeres programja iskolánknak a „Zöld hét a még zöldebb iskoláért”.

Minden évben hagyományosan megszervezzük a Föld Napját és az Egészségnapot, amely egész napos programot jelent előadásokkal, filmvetítéssel, egészségügyi mérésekkel, előadásokkal, versenyekkel, gyakorlati bemutatókkal. A Föld Napjára - a diákok számára -, prezentációs versenyt írunk ki, ahol a legjobbakat jutalmazzuk. Ásványbörzét, virágvásárt, könyvbemutatót szervezünk.

Az év folyamán két alkalommal - takarékosági hét keretében - szelektív hulladékgyűjtési akciókat szervezünk, mellyel szeretnénk felhívni mind a tanulókat, mind szüleik figyelmét, hogy nem minden hulladék szemétként veszünk az országos szemétyűjtési „TE SZEDD” akcióban a szülővel közösen. Évek óta foglalkozunk a szelektív hulladékgyűjtéssel. A tanítás során keletkező hulladékok közül a papírt, műanyagot és a szerves hulladékot gyűjtjük külön. A papírt a Városgondozás Kft.

szállítja el folyamatosan. Emellett a Városgondozás Kft - vel együttműködve az iskolában és otthon elhasznált szárazelemeket is gyűjtjük, az iskolában külön erre a célra használt gyűjtőedénybe tesszük. A gyűjtés felügyeletét az iskola természetismereti szakkörének tagjai vállalták. A Városgondozás Kft gondoskodik az elhasznált elemek elszállításáról. Ősszel és tavasszal nagyobb méretű papírgyűjtést szerveztünk A Városgondozás Kft. által ezért kifizetett pénzt virágmagok, palánták vásárlására fordítjuk. A begyűjtött műanyagkupakokat felajánlottuk egy rákos gyermek gyógyulásának segítségére.

2012-2013-ban az italos kartongyűjtési akcióban is részt vettünk. Az elmúlt évben sikerült 1000kg-ot összegyűjtenünk, így 100000 Ft különdíjban is részesültünk. Sajnos ezt a programot nem hirdették tovább.

Hagyományteremtő akciónk az első osztályos tanulók faültetése, rendszerint ez az Év Fája, melyet az Egererdő Zrt. biztosít számunkra.

A hosszú, havas teleken folyamatosan etetjük a madarakat. Ez a „Madárkarácsony” - programunk december elején indul, rádióadással, majd az osztályok ökofeelősei folyamatosan etetik télen a madarakat. Minden tanévben meghirdetjük a madáretető pályázatunkat, s ezzel folyamatosan nő madáretetőink száma is. A madárkarácsonyon a szülők - madáretető készítésével - támogatják akciónkat. A Bükki Nemzeti Park eleséggel járul hozzá a sikeres programhoz.

Decemberben a karácsonyi készülődés jegyében, játszóházat és karácsonyi vásárt szervezünk, gyerekeknek, szülőknek, érdeklődőknek. A Játszóházban főként természetes anyagokból, kézműves technikákkal készítettünk ajándék- és dísz tárgyakat. A Karácsonyi vásáron tanárok, diákok és szülők által készített ajándéktárgyakat árusítottunk a napközis munkaközösséggel közösen.

Fenntartjuk a kapcsolatot a regionális és az Országos Ökoiskolai Forrásközponttal. Zöldakció Egyesülettel közösen szerveztük meg a Regionális Ökoiskolai Információs Napot. Erdei iskolába pedig a KOKOSZ pályázataival jutunk el. Az alábbi civil szervezetekkel tartjuk fenn a kapcsolatot:

- Életfa Környezetvédő Szövetség
- ÁNTSZ
- Egererdő Zrt.
- Bükki Nemzeti Park
- Kaptárkő Egyesület
- Magyar Madártani Egyesület Bükki Helyi Csoportja
- Városgondozás Kft.

Évszak túrákat szervezünk. A jó hangulatú hétfégi programokon jobban megismerjük lakóhelyünk környezetét, a túrákon szerzett tapasztalatok pedig megerősítik a gyerekek tanórán tanult ismereteit.

Egyik kedves programunk a böjtös étkek napja, zöldség gyümölcsnap, ahol salátákat és szobrokat készítenek a tanulók amit a napközis munkaközösség szervez.

Diáknapi programunkban is szerepel környezeti nevelés.

Öko-tábor: Felsőtárkány

Az iskola környezetbarát működése

Az osztályokban kialakítottuk a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségét, sőt a hulladék a folyosókon és az udvaron is szelektív gyűjtőedényekbe kerül. Az iskolában, osztálytermekben, tanári szobában, irodában keletkező papírhulladékot is folyamatosan összegyűjtjük. A tantermekben és irodákban elhelyezett kartondobozokba, onnan a bejáratnál erre a célra elhelyezett kukákba gyűjtjük a papírt. A Városgondozás Kft. vállalta, hogy igény szerint elszállítja, és újrahasznosításáról gondoskodik. Az irodában keletkező egyoldalas rontott fénymásolt papírok egy részét még egyszer hasznosíthatjuk (rajzolás, jegyzetelés, üzenet papír stb.), csak utána kerül a gyűjtőedénybe.

Az iskolában keletkező szerves eredetű hulladékot is külön edényekbe gyűjtjük. Az edények a folyosókon, zsibongóban, tanári folyosón találhatóak, oldalukra ráírva, milyen hulladékot lehet oda beledobni (pl. almacsutka, kenyérdarab, alma és narancshéj, kávézacc stb.).

A vízhasználat, világítás és szellőztetés területén is energiatakarékosságra törekszünk.

Tantermeinket, folyosóinkat nagyon sok zöld szobanövény díszíti, szépíti. A biológia teremben, egyes osztálytermekben élősarkot alakítottunk ki hörcsögökkel, csigákkal, zöld növényekkel, halakkal. Az állatok gondozását a természetismereti szakkör tagjai, az illetékes osztályok tagjai vállalták.

Kialakult az úgynevezett zöld környezettel harmonizáló pihenő és sport udvar. A zöldudvaron mini tanösvényt készítettünk, kis táblákkal jelezve az előforduló lágyszárú és fás szárú növényeket.

Az iskolai zöldséges kertben a technika tantárgy mezőgazdasági ismereteit gyakorolhatják a tanulók, kiemelten foglalkoznak biokertészettel, kerttervezéssel.

Zöld napot, őszi - tavaszi takarítási akciót szerveztünk, amelynek keretében diákok, szülők és tanárok dolgoztak az udvar szebbé tételéért, virágokat, fákat ültettek, takarítottak.

Kerékpárral közlekedő gyerekek és tanárok számára biztosítunk kerékpár tárolására lehetőséget.

Az iskolában, az osztálytermekben, folyosókon, új energiatakarékos világítás valósult meg.

Az iskola akadálymentesítése megtörtént. Létrejött a padlóburkolat cseréje, amely a gyengén látók közlekedésének segítségét szolgálja.

Zöld udvarunkat folyamatosan mentesítjük az allergén növényektől.

3. Az elmúlt három év legfontosabb fejlesztései, innovációi az ökoiskolai munka terén

Minden évben törekedtünk a jeles napok megünneplésére a fenntarthatóság jegyében.

2014. őszén iskolánk rendezte a regionális Ökoiskolai Információs Napot és Zöld Expót. A régió iskoláinak bemutattuk ökoiskolánkat, segítve az ő munkájukat pályázatuk elkészítésében.

A város civil szervezeteinek programjaiba bekapcsolódtunk. Az Életfa Környezetvédő Szövetség „Kis lépésekkel családi ökolábnyom csökkentés Heves megye településein” című pályázata egész éves program sorozatot nyújtott számunkra, kapcsolódva a Jeles napokhoz. Előadásokkal, kitelepülésekkel vetélkedővel színesítette tanévünket.

2013-ban pályáztunk a KOKOSZ Svájci - Magyar Együttműködési Program segítségével erdei iskolai programra, melyen iskolánk kétszer 40 fős csoportja (alsó tagozat- felső tagozat) vett részt Felsőtárkányban, a Bükki Nemzeti Park Oktatóközpontjában. 2015 -ben is benyújtottuk ezt a pályázatot, - sikeresen-, ismét 80 tanulóknak mehet Szilvásváradra az Egererdő Zrt. erdei iskolájába 2015. 05. 11-től 05. 15-ig és 2015. 05. 18-tól 05. 22-ig.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium közlekedésre nevelési programjának megvalósításába bekapcsolódva pályáztunk az Életúton programra, melynek célja a tanulók és a szülők együttes megszólítása, a legfontosabb közlekedésbiztonsági ismeretek széles körben történő terjesztése a diákok körében. Az első fordulót megnyerve végeztünk közlekedésbiztonsági monitoring felmérést alsó és felső tagozatban. Szülők bevonásával biztonsági interaktív foglalkozást tartott kolléganőnk a helyes közlekedésről. Második fordulóban sikeres értékelés esetén szeretnénk megvalósítani Tisza- tavi Ökobringa - tókerülő kerékpáros táborunkat június harmadik hetében.

A 2012-ben beadott ökoiskolai pályázatunkban vállalt feladatokat - évszaktúra, fűszer és gyógynövénykert, ökojátszóter fejlesztését megvalósítottuk.

Túrákat szervezünk ősszel és tavasszal (lombhullató túra, Geotóp napi túra, kerékpártúra a Felsőtárkányi tóhoz, hóvirág túra, Eged - hegyi túra, Ősmaradvány túra). Zöld udvarunk egy napos fekvésű szegletében fűszer és gyógynövénykertet alakítottunk ki a homokozóból, melyet a gyerekek folyamatosan gondoznak, ápolnak. A „Madárbarát kert” után ebben a tanévben megkaptuk a „Madárbarát iskola” címet. Régi balesetveszélyes játszóterünket lecseréltük modern kondi parkká.